

ELI3305 สื่อการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้/
หลักการ/แนวคิด

ทฤษฎีการเรียนรู้

พฤติกรรมนิยม (Behaviorism):

พุทธินิยม หรือ ปญญานิยม (Cognitivism):

มนุษยนิยม (Humanism):

การสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง (Constructivism)

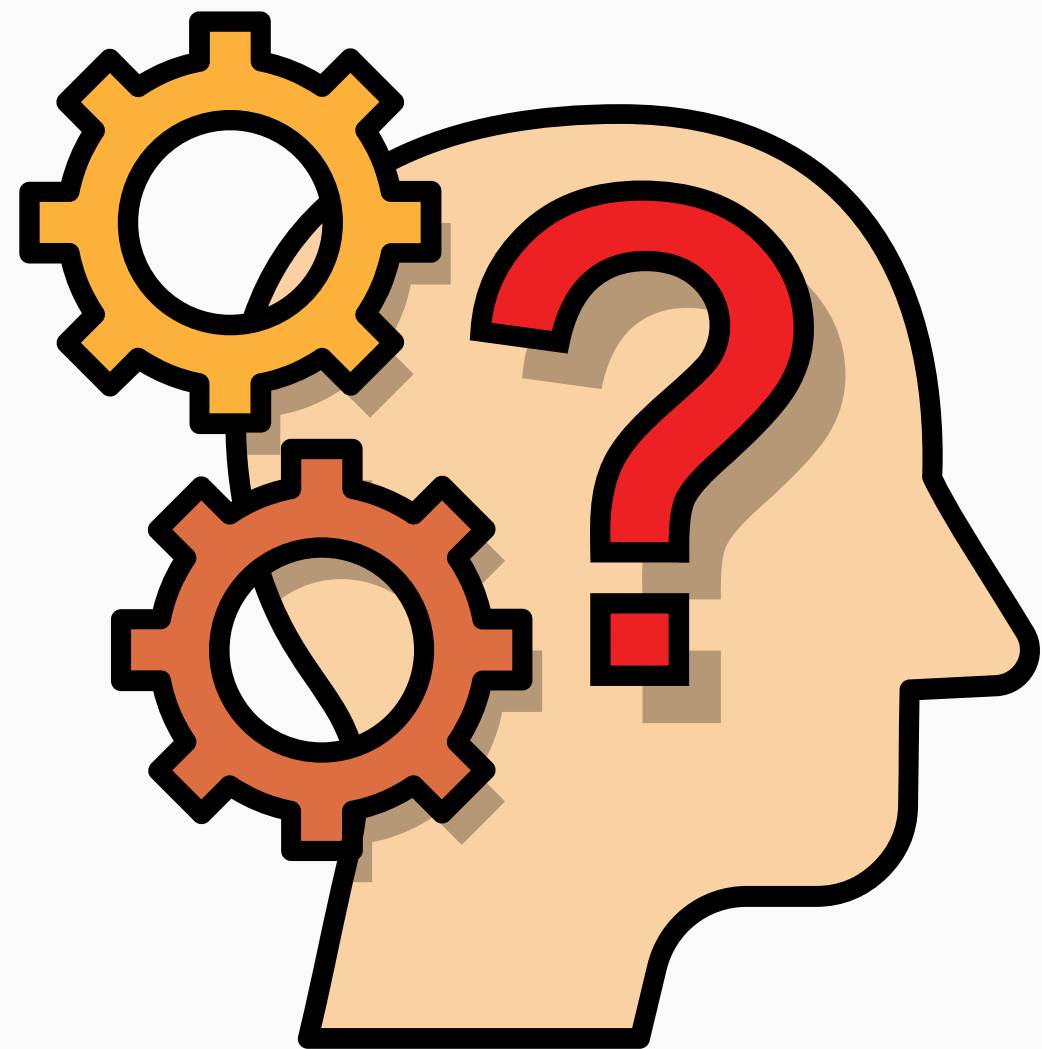

กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism):

เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่าง สิ่งเร้า (Stimulus) และการตอบสนอง (Response) โดยเน้นการปรับพฤติกรรมที่สามารถสังเกตและวัดผลได้ ผ่านการให้รางวัลหรือการลงโทษ

พุทธินิยม หรือ ปัญญานิยม (Cognitivism):

เชื่อว่าการเรียนรู้ไม่ใช่แค่การตอบสนองต่อสิ่งเร้า
แต่เป็นกระบวนการภายในสมอง เช่น การคิด การจำ
และการแก้ปัญหา ผู้เรียนเป็นผู้ประมวลข้อมูลและ
สร้างความหมายด้วยตนเอง

มนุษยนิยม (Humanism)

เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพ
ในการพัฒนาตนเองหากได้รับอิสระและความเข้าใจ
การเรียนรู้จึงครอบคลุมไปถึงจิตใจ อารมณ์ และ
ความต้องการทางธรรมชาติ เน้นความต้องการขั้น
พื้นฐาน

ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง (Constructivism)

เชื่อว่าผู้เรียนสามารถ สร้างองค์ความรู้
ใหม่ ขึ้นได้เองจากการเชื่อมโยงความรู้เดิม
เข้ากับประสบการณ์ใหม่ ผ่านการลงมือทำ
และการปฏิสัมพันธ์กับสังคม

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงยุคใหม่ (Connectivism Theory)

เพื่ออธิบายการเรียนรู้ใน ยุคเทคโนโลยีดิจิทัล
ซึ่งหลายคนมองว่าเป็น ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่ม
ที่ 5 ที่พัฒนาต่อยอดเยี่ยมมา

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อการสอน

สื่อการสอนจัดว่าเป็นนวัตกรรมที่มีมานาน และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามยุคสมัย ซึ่งสื่อการสอนนั้น เป็นช่องทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ จากแหล่งความรู้ต่างๆ ไปสู่ผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

More

ความหมายของสื่อการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ : สื่อการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ ที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติและทักษะไปยังผู้เรียนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ฮาซ และแพคเกอร์ (Hass and PackKer, 1964) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยในการถ่ายทอดสิ่งต่างๆ ที่เป็นจริงได้แก่ ทักษะ ทักษะคตติ ความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้งไปยังผู้เรียน หรือเป็นเครื่องมือประกอบการสอนที่สามารถได้ยืมและมองเห็นได้เท่าๆ กัน

ความหมายของสื่อการสอน

เกอร์ลัช และอีไล (Gerlach and Ely, 1982) กล่าวว่า คำว่า สื่อการเรียนการสอน มีความหมายมาก ไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไข ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและทัศนคติต่างๆ ตามความหมายนี้ อาจารย์ ตำราและสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนเป็นสื่อทั้งสิ้น

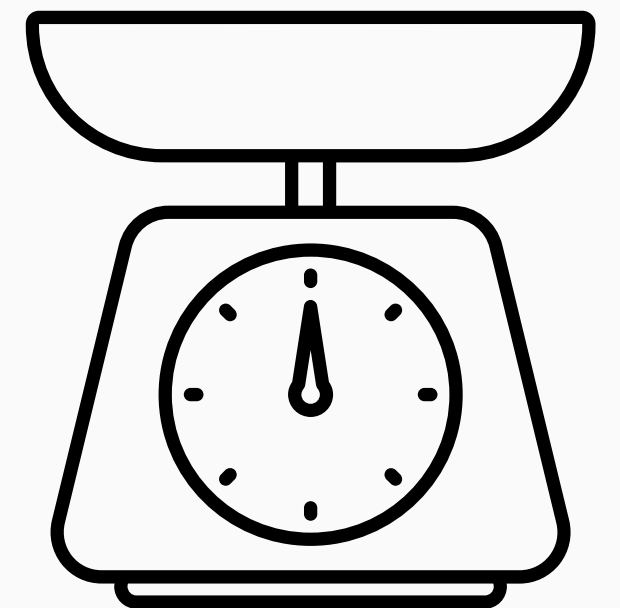
ไฮนิคส์ โมเลنداและรัสเซล (Heinich, Molenda and Russel, 1985) ให้ทัศนะเกี่ยวกับ สื่อการสอนไว้ว่า สื่อการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นสไลด์โทรทัศน์วิทยุเทปบันทึกเสียงภาพถ่ายวัสดุ ฉายและวัตถุสิ่งตีพิมพ์ซึ่งเป็นพาหนะในการนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ไปยังผู้รับ เมื่อนำมาใช้กับการเรียนการสอน หรือส่งเนื้อหาความรู้ไปยังผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอน เรียกว่า สื่อการสอน

ความหมายของสื่อการสอน

บราวน์ และคนอื่นๆ (Brown and others, 1977) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน คืออุปกรณ์ทั้งหลายที่สามารถช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดผลการเรียนที่ดี ทั้งที่มีความหมายรวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่เฉพาะแต่สิ่งที่เป็นวัตถุหรือเครื่องมือเท่านั้น

สรุป สื่อการเรียนการสอน คือเครื่องมือที่เป็นสื่อกลางในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ เกิดการเรียนรู้ ซึ่งทำให้เกิดองค์ความรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของสื่อการสอน

เอ็ดการ์ เดล (Edgar Dale, 1969,) ได้กล่าวสรุปถึงความสำคัญของสื่อการสอนไว้ ดังนี้

- 1 สื่อการสอน ช่วยสร้างรากฐานที่เป็นรูปธรรมขึ้นในความคิดของผู้เรียน การฟังเพียงอย่างเดียว นั้น ผู้เรียนจะต้องใช้จินตนาการเข้าช่วยด้วย เพื่อให้สิ่งที่ป็นนามธรรมเกิดเป็นรูปธรรมขึ้นในความคิด แต่สำหรับสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อน ผู้เรียนย่อมไม่สามารถจะทำได้ การใช้อุปกรณ์ เข้าช่วยจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสร้างรูปธรรมขึ้นในใจได้
- 2 สื่อการสอน ช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียน เพราะผู้เรียนสามารถใช้ประสาทสัมผัสได้ด้วยตา หู และการเคลื่อนไหว จับต้องได้แทนการฟังหรือดูเพียงอย่างเดียว
- 3 เป็เป็นรากฐานในการพัฒนาการเรียนรู้และช่วยความทรงจำอย่างถาวร ผู้เรียนจะสามารถนำประสบการณ์เดิมไปสัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่ๆ ได้ เมื่อมีพื้นฐานประสบการณ์เดิมที่ดีอยู่แล้ว

4

ช่วยให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการทางความคิด ซึ่งต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้เห็นความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ เช่น เวลา สถานที่ วัฏจักรของสิ่งมีชีวิต

5

ช่วยเพิ่มทักษะในการอ่านและเสริมสร้างความเข้าใจในความหมายของคำใหม่ๆ ให้มากขึ้น ผู้เรียนที่อ่านหนังสือช้าก็จะสามารถอ่านได้ทันพวกที่อ่านเร็วได้ เพราะได้ยินเสียง และได้เห็นภาพประกอบกัน

สรุป สื่อการสอนถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เป็นรากฐานในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการรับรู้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจในศาสตร์นั้นๆ ได้ง่ายขึ้น

ข้อคำถาม แสดงเป็น Mind mapping

- 1 ตอนเรียนประถมศึกษา นักศึกษาเคยใช้สื่อสิ่งพิมพ์อะไรบ้าง
- 2 หนังสือเล่มใดที่ประทับใจมากที่สุด เพราะอะไร
- 3 สื่อสิ่งพิมพ์ช่วยให้เรียนรู้ได้อย่างไร
- 4 หากไม่มีแบบเรียนหรือหนังสือเด็ก จะเกิดผลอย่างไร
- 5 ถ้าท่านเป็นครู จะเลือกหนังสือแบบใดให้เด็กอ่าน เพราะเหตุใด

เลือกวิชาอะไรดีนะ ?

